

Recenzija, prikaz knjige, kritika /1.25

Miloš Likar

ANTON GRIČNIK: JURIJ VODOVNIK – PESMI

Februarja letos je izšla še ena knjiga profesorja in publicista Antona Gričnika, posvečena Pohorju, z naslovom Jurij Vodovnik - Pesmi. V knjigi je na 622 straneh zbral in uredil vse, kar je doslej znanega o delu in življenju njegovega znamenitega pohorskega rojaka Vodovnika - pevca, vižarja in novičarja, ki je od leta 1791 do 1858 živel na Skomarjih na Pohorju.

Njegova posebnost je, da je znal do solz zabavati naključno pohorsko družino pa tudi posameznike, ki jih je srečal na poti, v gozdu, na domačiji, pred cerkvijo, v gostilni ... S pomočjo pohorskih zdravilnih zeli je menda tudi zdravil ljudi in živino. Povejmo še to, da je bil po poklicu tkalec, v cerkvi pa je opravljal delo mežnarja.

Vodovnikove pesmi, zbrane v tej zbirki, bodo za marsikoga v marsičem odkritje. Po eni strani so to posvetne, vsakdanje, prigradniške, šaljive, včasih tudi prav po kmečko, gorjansko zarobljene. Marsikdo bo presenečen, ko bo videl, kako se pri Vodovniku brez ovire in spotike družijo posvetno z nabožnim in verskim, kot se je družila njegova posvetna služba s cerkveno. To je tudi razumljivo, saj je vse le del istega stvarstva; in prav

zaradi drugega pesnik morda ne gre predaleč v prvem, kar pa ne pomeni, da bi ne smel biti kritičen do napak in krivic, kjerkoli se že pojavljajo.

Vsa ta snov je bolj ali manj posrečeno razporejena v šestih poglavjih, od katerih jih pet zajema pesmi, zadnje pa literaturo in vire. V prvem poglavju so pesmi o samem pesniku, v drugem o njegovi rojstni vasi in župniji Skomarje, v tretjem spoznavamo kraje, kjer je pesnik hodil in deloval, četrto govori o njegovem času na splošno, sledi še peto kot neobvezni dodatek, ki prejšnjim poglavjem nič ne odvzame, lahko pa jim kaj doda.

V spremni besedi je dr. Matjaž Kmecl med drugim zapisal: »Anton Gričnik je bržkone najboljši in najzaslužnejši poznavalec Pohorja današnjih dni. Njegove obsežne in podrobne pohorske monografije, ki jih je napisal že kar nekaj, zagotavljajo temeljitost, kakršno skomarski pevec zasluži in slovenska literarna oziroma kulturna zgodovina potrebuje.«

Datum prejema prispevka v uredništvo: 12. 3. 2004

